СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Число 161. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 12. липня, 1924. VOL. XXXII. No. 161. Jersey City, N. J., Saturday, July 12, 1924. THREE CENTS

Демократичний кандидат Джан Виллієм Дейвис зачав уже виборчу кампанію.

НЮ ЙОРК, Н. И., 10. липня. — Демократичний кандидат на президента Злучених Держав Джан Виллієм Дейвис зачав уже першого дня по номінації виборчу кампанію.

Він уже пустив в рух машинерію своєї кампанії; відбув наради з провідниками партії; був на конференції Демократичного Національного Комітету; передав пресі свою першу заяву; відбув нараду з Вилліємом Дж. Браеном і т. д.

У своїй першій заяві він сказав тільки про пляни своєї виборчої кампанії, заявляючи, що хоче особисто обїхати найдальші сторони Злучених Держав і представити виборцям демократичну плятформу і свою програму.

ДЕЙВИС МАЄ РІЖНИХ КЛІЄНТІВ.

НЮ ЙОРК, Н. И., 10. липня. — Коли Дейвисови закинено, що він адвокат Дж. Н. Морґена, він відповів, що він теж має між своїми клієнтами провідника американських соціялістів, Юджіна В. Дебса, та майнерську аґітаторку „малу Джовнс", і не позволить нікому диктувати собі, кого і якого клієнта має приймати його адвокатська канцелярія.

ТЕФТ ПРО ДЕЙВИСА.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 10. липня. — В тутешніх політичних кругах пригадують, що колишній президент Злучених Держав а тепер предсідатель найвисшого суду Злучених Держав назвав демократичного кандидата Дж. В. Дейвиса найспосібнійшим знавцем права й оборонцем, якого він колинебудь в життю знав.

БРАЄН ВЖЕ ЗА ДЕЙВИСОМ.

НЮ ЙОРК, Н. И., 10. липня. — Виліем Дж. Браєн, з Флориди, котрий на конвенції виступав проти Дейвиса, заявив, що по довершеному виборі він не буде його поборювати, але підіпре його і його заступника, а свого брата Чашлза В. Дейвиса, з усіх сил.

В. Дж. Браєн 4 роки не брав участи в політиці. Теперішній його виступ означує зворот у його становищі до демократичної партії.

МЕКЕДУ ЇДЕ ДО ЕВРОПИ.

НЮ ЙОРК, Н. И., 11. липня. — Виллієм Ґіббс МекЕду їде завтра кораблем Гомерик разом з родиною на літній відпочивок до Европи.

НЕ ЗА ЛА ФОЛЛЕТОМ.

ШИКАҐО, Ілл., 10. липня. — Фармерсько-робітнича партія заявила нині офіціяльно, що вона не підпирає кандидатури Ла Фоллета і не поручає її своїм членам.

РЕВОЛЮЦІЯ І В УКРАЇНСЬКІЙ СТОРОНІ БРАЗИЛІЇ.

БУЕНОС АЙРЕС, столиця Арґентини, 10. липня. — З Ріо де Жанейро, столиці Бразилії, наспіли вісти, що революція, яка була досі тільки в провінції Сао Павльо, тепер поширилась теж на провінції Ріо Ґранде і Парана.

Скрізь ведеться боротьба з федеральним війском. Усюди лежать трупи і настає голоднеча.

Замітка. — Українці живуть у 18 громадах в провінції Парана.

ДЕЙВИС.

НЮ ЙОРК, Н. И., 10. липня. — Демократичний кандидат на президента Злучених Держав Джан Виллієм Дейвис одержав много разів у свому життю відзначення від своїх співгорожан, але він ніколи про се не дбав.

Яко кандидат на президента він доволі молодий. Він родився 13-ого липня, 1873, в Клерксборґ, Вест Верджинія, і тепер має всего 51 літ.

Він покінчив университет в 1892 році, а відтак ще окремо правничі студії в 1895 році.

Викладав право протягом одного року, 1897, в университеті Вашинґтон енд Лі, де кінчив студії, протягом одного року, 1897.

Отворив адвокатську канцелярію в Клерксборґ в 1897 р.

Був провідником демократів у леґіслятурі (соймі) стейту Вест Верджинія в 1898 році.

В 1904 році був делеґатом із свого стейту на демакратичну конвенцію.

В 1906 році вибрано його президентом адвокатської палати стейту Вест Верджинія.

В 1908 році був членом екзекутиви демократичного комітету стейту Вест Верджинії і знову делеґатом на конвенцію.

В 1910 році був вибраний до Конґресу.

В 1912 році поновно вибрано його до Конґресу.

В 1912 році судова комісія палати послів до апеляційного суду Злучених Держав.

В 1913 році іменовано його генеральним правним оборонцем Злучених Держав.

В 1918 році вибрано його членом американської високої комісії у справі трактування і виміни воєнних бранців.

Тогосамого року іменовано його американським амбасадором в Анґлії.

В 1921 році прилучився до адвокатської фірми Стетсон, Дженнинґс, Рассел і Джейвис при 15 Брод Стріт, в Ню Йорку.

В 1922 році вибрано його президентом Американської Адвокатської Палати.

Дня 10-ого липня, 1924, іменовано його кандидатом демократичної партії на президента Злучених Держав. По номінації зараз покинув адвокатську практику.

Дейвис був жонатий двічі. Вперве в 1899 році. Перша жінка померла в рік по вінчанню, оставляючи йому донечку, яка торік віддалась за Виллієма Едемса. Вдруге оженився 1912 року. Більше дітий не мав.

ЗДІЙСНЕНА ВОРОЖБА.

Теперішній президент Франції Думерґ мав у 25 році свого життя такий дивний випадок: В день своїх іменин проходжувався Думеґ із найблищими приятелями. По дорозі стрінули вони циганку, що дуже нужденно виглядала. Думерґ змилосердився над нею та подарував їй 10 франків. Циганка вперлася з вдячности поворожити йому з руки. Здобувши руку добродія, ворожка сказала: Мине богато літ і ти станеш могутнійшим від неодного короля. А станеться те в державі більшій від тої, в якій живеш тепер". Думерґ сміявся тоді з убогої циганки і аж тепер, ставши президентом нової побільшеної о Альзацію і Льотаринґію Франції, пригадав собі ту подію.

ПОЛЬЩА І ФРАНЦІЯ.

Польські політики дуже заамбарасовані політичним переворотом в Франції. З початку вони собі кепкували з французьких виборів. Але коли Пуанкаре а за ним Мільран провалився, то це поділало на польських політиків так, як би їх хтось потягнув довбнею по голові. І от польські ґазети прослезившись над політичним гробом Пуанкарія і Мільрана і потішившись, що вони ще таки колись повернуть до влади, стали залицятись і усміхатись до нового уряду, який утворив Ерріо. Та тут знов несподіванка! Французький уряд розпочав свою роботу від того, що не дозволив виплачувати Польщі гроший, які уряд Пуанкаре позичив і ратами виплачував. Це можна уважати знаком, що новий французький уряд не хоче витрачувати гроший на зброєнне Польщі. Та не уважаючи на це, польські ґазети мусять усміхуватись до Еррія, бо свідомі того, що без ласки Франції Польща нічого самостійно вдіяти не може.

КОНЕЦЬ СЛОВІНСЬКОГО КАРМЕЛЮКА.

Словінський опришок Чаруґа, про якого було ширше написано в 42. числі „Свободи", за цей рік, зістав засуджений на кару смерти через повішенне.

Процес тривав сорок днів. Натиск публики був незвичайний. Булинок суду був оточений жандярмами, бо в останніх днях процесу до суду надійшло богато листів, в яких суддям загрожувано смертю, коли вони засудять Чаруґу.

При загальнім напруженню прочитано вирок, яким Чаруґу і ще трох його товаришів засуджено на шибеницю, двох інших обжалованих — на вязницю по 20 літ, і ще шістьох — на вязницю на час од 5 до 15 літ.

Чаруґа усміхнувся при оголошенню вироку і потім крикнув: „Ще є час, ще побачимо, хто кого"...

ВЕЛИКИЙ СТАНИСЛАВІВ.

Місто Станиславів має надію у найблищих місяцях зрости з 28.223 мешканців на 53.000. Річ ясна, не шляхом зросту населення, а завдяки прилученню до нього кількох сусідних громад: Кнігинин, Креховичі, Микитинці, Опришівці, Пасічна і т. д. Нині у Станиславові (по статистиці з 1923 р.) є 4,054 Українців, 10,702 Поляків, 14.080 Жидів; по збільшенню матиме: 8,295 Українців, 17,184 Поляків, 25.111 Жидів.

Цікаво, чому по прилученню українських громад збільшиться в Станиславові число Поляків...

„УКРАЇНСЬКА НЕБЕЗПЕКА".

Міністерство для Словаччини відібрало почтовий дебіт часописам „Український Козак" і Літературно-Науковий Вістник". Обидві часописі заборонено поширювати на Словаччині.

ЩО У ПОЛЯКІВ НЕ Є ДЕМОНСТРАЦІЄЮ.

Дня 5. червня ц. р. покінчилася пятиднева місія церковна в Любіні, городецького повіту. Місцеве й дооколичне населення в числі тисячи люда зібралося з процесією, щоби відпровадити о. о. місіонарів на залізницю. Коли станули всі в найбільшому порядку під стаційним будинком, вилетів начальник стації з криком, що це демонстрація (чи знову не „антипаньствова") і що він процесії не впустить на перон. Ще яркійше давала висказ свого невдоволення його жінка. Щоби не допустити профанації процесії, священики вплинули успокоюючо на обурене населення, щоби спокійно розійшлося. Всеж таки процесія підійшла до рампи і тут попращала своїх духовних.

ПОМЕР 108-ЛІТНИЙ УКРАЇНЕЦЬ.

До Кан. Фармера доносять, що у Відер, Ман. помер 19. червня с. р. Яків Лісовий у 108 році життя. Покійник походив з Поникви Великої, брідського повіту. За життя був удвох війнах, що були 1848 і 1866 р. р. До Канади прибув перед 20 літами, з чиго 8 літ жив у Винипеґу, а 12 на фармі.

Про свою близку смерть знав бо кілька днів перед смертю говорив, що не задовго умре.

ЩАСТЯ В ПІДКОВІ.

Хто вірить, що підкова приносить щастя, а не знає чому, нехай прийме оце розяснення, вичитане в чужинній ґазеті. На віру в щастя звязану з підковою складаються аж три річи: стара віра (ще від Греків та Римлян) у тривкість заліза віра східних народів у форму пів-місяця і любов до коня, як приятеля людини.

КОМАХИ ВБИВАЮТЬ ХУДОБУ.

В Маріенвердер (в Австрії) появились цілі хмари якихсь комах, та падають на пасовищах худобу. Вже дуже богато рогатої худоби, коней, лошаків і телят згинуло наслідком укушень цих комах. Богато худоби захоріло тяжко.

ДІТИ І ПОЖЕЖА.

Цими днями згоріли чотири обійстя в Настащині, рогатинського повіту і одно обійстя в Добротовій (Надвірна). Причина — діти, що граються сірниками.

ЧОЛОВІК ІЗ ШІСТЬМА ПАЛЬЦЯМИ У НІГ.

Учений, др. Ендруз (який м. р. найшов у пустині Ґобі загадочні яйця діносавра і так покрив у значній части кошти наукової, кількалітньої подорожі) готовиться у нову подорож до Хін, шукати чоловіка з шістьма пальцями у ніг. Подорож обчислена на пять літ через Монґолію, у найглибшу середущу Азію. Там на думку професора Осборна (з американського природничого музею) була колиска людського роду. Осборн описує ріжні роди звірят, які там мусілося би найти. Найдено вже всі ці звірята що їх Осборн описав іще 1900-го року, не найшли ще лише кістяка шістьпальчастого чоловіка. Др. Ендруз переконаний, що йому пощаститься найти такі кістяки і цим докаже правдивість теорії Осборна.

Премієр Мекданелд і Ерріо підписали в Парижі угоду щодо введення пляну комісії Доса в життє.

ПАРИЖ, 10. липня. — Протягом 24 годин премієр Мекданелд й Ерріо прийшли до повної згоди і порозуміння у справі замотаного питання про „воєнні відшкодовання", якого Анґлія і Франція не могли розвязати за останніх пять літ.

Оба премієри підписали спільну програму конференції, яка має зачатись дня 16-ого с. м. в Лондоні. Ізза того премієр Мекданелд відкликав програму, яку був розіслав разом із запрошеннями на конференцію.

Умова, яку підписали оба премієри, займає 7 сторін письма.

Ся умова, се успіх Ерріота. Мекданелд згодився на його домаганне, щоб не торкати репараційної комісії (комісії для „воєнних відшкодовань"), але оба вони теж згодились на се, щоб запросити туди Американця, котрий мав би рішаючий голос при постанові, чи Німеччина сповнила свої зобовязання у сплаті „відшкодовань" по пляну Доса, чи ні. Іншими словами, оба вони погодились, щоб найвразливійші питання за них рішав третій, а саме Американець.

Сей Американець мав би найбільшу владу для рішання між трома найбільшими державами Західної Европи.

Кандидатами на се становище вважають Овена Д. Янґа, котрий помагав зладити плян комісії Доса. Він тепер є в дорозі до Лондону. Він там старати-меться помогти ввести плян Доса в життє.

ПАРИСЬКІ ГОЛОСИ ПРО УГОДУ.

ПАРИЖ, 10. липня. —Тутешня преса приняла з вдоволеннем угоду між премієром Мекданелдом й Ерріотом. Лиш націоналістична, з табору Пуанкаре, висловлює своє невдоволенне.

Зновуж соціялістична ґазета Ль'Іманіте пише, що Анґлія віддала Німеччину і Францію в руки американських фінансістів.

АНҐЛІЙЦІ ВДОВОЛЕНІ З ПАРИСЬКОЇ УГОДИ.

ЛОНДОН, 10. липня. — В тутешніх урядових кругах висловлюютх велике вдоволенне з приводу париської угоди двох премієрів, наслідком якої таки відбудеться заповіджена лондонська конференція у справі пляну Доса.

Премієр Мекданелд мав здати звіт про свою місію в Парижі перед палатою громад, одначе не знати, чи він вспіє се зробити, бо тепер він хорий, а париська гостина ще побільшила його недугу.

АНҐЛІЙЦІ ВІЩУЮТЬ ДЕЙВИСОВИ ПОБІДУ.

ЛОНДОН, 10. липня. — Вся тутешня преса привитала радо і сердечно іменованне Джана В. Дейвиса демократичним кандидатом на президента Злучених Держав.

Вона каже, що се найкрасший вибір, який конвенція могла зробити. Пригадує його яко амбасадора в Лондоні і каже, що він своїми спосібностями і характером заслугує на се відзначенне та заповідає йому побіду.

АМЕРИКА ВІДКИДАЄ ПЛЯН ЛІҐИ НАРОДІВ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. липня. — Правительство Злучених Держав повідомило офіціяльно Ліґу Народів, що воно не може приєднатись до пляну взаїмної помочі держав, який виготовив четвертий збір Ліґи Народів.

Правительство Злучених Держав каже, що з огляду на конституцію Злучених Держав і на се, що Америка не є членом Ліґи, воно не може заявити своєї згоди на сю умову і приєднатись до неї, бо вона має запоручити взаїмну поміч і признати компетенцію Ради Ліґи Народів у всіх рішеннях.

Далі у відповіди американське правительство висловлює бажанне, щоб держави порозумілись задля зменьшення воєнних зоружень і тимсамим надмірних тягарів на народи, так як зробила Америка, заключивши договір 4-ох великих держав на розоружній конференції у Вашинґтоні.

РАДІО НА УСЛУГАХ ПОЛІЦІЇ.

БЕРЛІН, 10. липня. — Тутешня поліція вживає радіо для ловлення проступників.

Поліція розсилає щодня через дві години при помочі радія вісти й описи проступників, яких пошукує. При сьому вона взиває горожан, щоб записували собі описи і так помагали арештувати винуватців.

БЛОФ ПРО „СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ".

МОСКВА, 10. липня. — Тут отворено вчера третій конгрес „червоного інтернаціоналу". На ньому промовляв провідник „лівиці" російських комуністів Микола Бухарін. Він сказав, що „світова революція" може вдатись тільки тоді, як робітничі юнії мати-муть власть над пролетаріятом.

Він признав, що більшість зорганізованих робітників остає під впливом соціялістів, а не комуністів. З уваги на те, казав він, пролетаріят у світі не може захопити власти у свої руки.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ В КИТАЮ.

ПЕКІНҐ, столиця Китаю, 10. липня. — В центральній части провінції Гонан вилили три ріки і залили міста Чанґша, Гсіянґ Тан і Нінґ Гсіянґ.

Повінь спричинила величезні страти в життю людий і власности. Богато людий вратувалось перед смертю утечею в гори. Ті, що не вспіли втечи, або потонули або видрапались на дахи хат чи на дерева.

Вода винесла вже сотки тіл потонувших.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ДЕЙВИС БУДЕ ПРЕЗИДЕНТОМ?

Републиканці поставили своїм кандидатом на президента Злучених Держав теперішнього президента Калвина Кулиджа, котрий одержав се становище через смерть Гардинга.

Самий Кулидж чоловік слабших спосібностий, досвіду і знання, злий бесідник (голос у нього жіночий), і не має він ані смілости, ані завзяття, ані агресивности у здобуванню позицій у життю. Натомісць він має прикмети, які виходять з недостачі згаданих прикмет. Його натура для поборення природних недостач витворила у нього такі прикмети: пильність, витривалість, впертість, обережність, солідність. Ся його натура ще далі працює для удержання і скріплення у нього сих прикмет. Се тяжка внутрішня праця і боротьба, яка його перемучує і тому у нього навіть ніколи усмішки немає ані веселости.

При сих прикметах важко бути великим чоловіком, але легко бути добрим урядовцем та адміністратором.

Та Американці і по традиції і по конституції не хотять президентом мати доброго урядовця й адміністратора, але передівсім знатного чоловіка, чоловіка, що мав би прикмети великого ума, знання, досвіду, великої смілости й агресивности у засадничих справах держави.

Під сим оглядом демократичний кандидат Джан Виллієм Дейвис перевисшує Кулиджа і тому публиці він скорше заімпонує і подобається яко кандидат на слідуючого правителя в Білому Домі.

Кромі того приходить критика теперішньої републиканської адміністрації. Вона прийшла до власти нафтовими гріхми і опісля так засмарувалась нафтою, що й Кулидж, котрий випадково прийшов до власти, своєю обережностю і солідностю вже їй не поміг і її не очистить. Як републиканці впадуть при сих виборах, то впадуть з ріжних причин, але застрягнуть головою в нафту.

Се поможе демократам. Не буде се їх заслугою, але заслугою републиканців для них.

Дейвис є адвокатом великих корпорацій і його противники, між ними демократи прогресисти, кажуть, що він служить і буде служити великим бизнесам, а не народови. Але він служить їм легально яко адвокат, а таксамо служив їм і кандидат прогресистів МекЕду. Для того сей закид не удержиться у прогресистів, а у републиканців се не закид, а признанне, бо уся основа їх влади се великий бизнес.

Поможе се хиба в агітації за кандидатурою поступовців і соціялістів, Роберта М. Ла Фолета, але не аж до побіди, бо до сього мало 4 місяців агітаційної праці, без готової організації і преси по цілій Америці.

Поможе тут і плятформа партій. Плятформа демократів (про яку окремо напишемо) більше подобається публиці аніж републиканська.

З уваги на згадані обставини сим разом Дейвис має більші вигляди на побіду аніж Кулидж.

Тільки треба тямити, що і в Америці президент держави грає постепенно щораз меньшу ролю, а щораз більше рішаючим чинником, понад голову президента, стає Конгрес. Сей Конгрес в 1918 році відкинув політику і мир в Европі Вилсона. Сей Конгрес, хотяй має більшість републиканську, постійно легковажив собі і збивав волю републиканського президента Кулиджа. Се показує, що воля одиниці уступає перед волею більшого збору. Се демократизація установ Америки. І се показує одночасно, що американська публика не повинна думати тільки про президента, а забувати про Конгрес, але у сьому думанню повинна першу увагу посвятити Конгресови, а щойно другу президентови, бо і він і його адміністраційна машина підуть на другий плян, як так схоче і звелить Конгрес.

Чим скорше американська публика се зрозуміє, тим меньше мати-ме розчаровань, коли всі свої надії буде привязувати до особи президента.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ПІД ЛЯЦЬКОЮ ОПІКОЮ

Ще в місяці вересні, 1923, внесло Українське Педагогічне Товариство через львівське воєвідство подання про затвердження зміни статута. Рескриптом із 17. жовтня, 1923, не приймило воєвідство внесеної зміни статута до відома і заборонило увести її в життє, повідомляючи, що не годиться на назву „Рідна Школа", на проектоване веденне курсів висшої освіти та намірене поширенне дотеперішньої діяльности на всі области Польщі. Заборону мотивує сим, що „Поширенне цілий Товариства на всю, область „Річи Посполитої Польської", а тимсамим і на воєвідство люблинське, волинське та інші на північ положені воєвідства має знаменну політичну тенденцію".

Тому, що наведені воєвідством законні постанови, цитовані голословно, а проектована зміна статута якраз не має ніякої політичної тенденції, що для кождого очевидне, внесло УПТ. проти сього оречення відклик до міністерства внутрішних справ в приписаному реченці, а саме ще дня 9. падолиста, 1923. Щойно по осьми місяцях, не зважаючи на незаконне рішенне воєвідства й інтервенції Української Парляментарної Репрезентації міністерство рескриптом з дня 22. мая, 1924, відклик Товариства відкинуло, затверджуючи вповні рішенне воєвідства.

Така доля української школи на наших землях під ляцькою окупацією. І тому треба американським і канадійським Українцям серіознійше взятись до її оборони.

КРИК СЕРЕД ГЛУШІ

Промова посла Якова Войтюка з Холмщини в польському соймі дня 13. червня с. р. в буджетовій дискусії.

(Докінчення)

Земельний голод.

Ясно, що всі дрібні господарства на Білоруси та Волині ледви вистарчають на прожиток селянської рідні. Ще гірше стоїть справа у Галичині. Голодуючих селянських родин є зверх 600,000, себто дві третині з усіх господарств. Ці люде годуються весь рік картофлею та запрацьовують себе на смерть. Давнійше полекшою для них була еміграція до Німеччини, Америки і т. д. Нині це джерело прибутків висохло. Ранійше селянин міг рахувати на якусь кредитову поміч на купно землі, нині земля доступна тільки для богачів.

Вся парцеляційна діяльність про яку стільки кричали, дала лише дохідні становища для півтора тисячі урядовців, які записують скирти паперу. Мушу ствердити, що Польща є нині в Европі країною найгострійшої малоземельности, найсильнійшого земельного голоду. Не кажучи вже про Радянську Республику, стверджую, що земельну реформу перевели майже всі держави, сумежні з Польщею, в той час, як у Польщі 10.000 дідичів держить у своїх лапах сотки тисяч малоземельних селян.

Військове осадництво.

Прийнята вами, панове, земельна реформа стала якимсь крівавим глумом. Та вже не глумом, а провокацією стає військове осадництво на Зах. Україні та Зах. Білоруси. Це акція на зразок найгірших традицій екстермінаційної політики кайзера та царського козацтва. В усіх українських та білоруських повітах уряд насаджує дорогою ціною тисячі давніх офіцерів та взагалі військових Поляків, даючи їм у дарунку не лише землю, але й підмогиц До 1924 р. обсаджено їх приблизно 9.000 на 120 тисяч гектарах. А цього року на цю саму ціль призначують знову 70.000 гект. і майже 11 міліонів золотих.

Села стають безсильними свідками справжньої грабіжницької оргії, безоглядного винищування природних багацтв своєї країни впливовими кліками капіталістів та спекулянтів. Ніде так явно та брутально не переводять випродажі країни, як на Зах. Україні та Зах. Білоруси. Адже поліське дерево та галицька нафта є головними предметами вивозу, якими польська буржуазія ратує свій скарб та валюту.

Національна політика.

Все це є причиною, що господарський стан українських та білоруських селян межує з розпукою. Та може ще гіршим є їх становище правне та політичне. Польська Річпосполита є державою, де навіть урядова статистика зазначує одну третину непольського населення. А відомо, що по суті відсоток непольського населення є значно висший, бо перевисшує 40% Можна заперечувати се, але заперечування фактів не змінить. А якеж відношення польської буржуазії до цих 40% непольського населення? Це відношення є безумовно гірше, брутальнійше, більше пажирливе та екстермінаційне ніж навіть за царського та кайзерівського уряду. Польща стала справжньою вязницею всіх національних меншостей, мусіла би стати навіть могилою українського народу та білоруського, якщо польській буржуазії вдалось би здійснити свої мрії.

Я згадував уже про господарський жахливий стан. Додаймо до цього самоволю найвисших та найнизших адміністраційних органів, їх безоглядність, нехтування людської гідности, варварську поведінку з населенням, знущання над вязнями, масові арешти, введення розгалуженої системи провокації, не кажучи про доноси, про повну неспроможність істнування національної преси, не тільки робітничої, але навіть буржуазної. Пригадаймо розвязувані товариства та суспільні інституції, які навіть не мають нічого спільного з політикою, загарбувані та зачинювані православні церкви і систему польонізацію шкільної дітвори. Якщо, уявимо собі це все тоді щойно матимемо бліду та не повну картину того пекла, яким є т. звані по вашому панове „креси", себто земля українського народу та білоруського.

Школи.

Коли перейдемо тепер до сухої шкільної статистики, тоді на підставі урядових даних можна ствердити, що ще в грудні 1920 р. у цілій державі істнувало ледві 31, кажу виразно: тридцять одна народніх шкіл з викладовою білоруською мовою, а в них аж... 50 учителів і 1637 учеників. У поліськім воєвідстві нема ні одної білоруської школи, а новгородськім тільки одна народна і дві середні. У поліськім істнує 635 народніх польських шкіл, а лише 22 українські. У волинськім воев. 550 польських шкіл, а тільки 441 буцім-то українських 189 польсько-українських, дарма, що польське населення, згідно з урядовою статистикою є тільки в одній пятій у поліськім воєвідстві і в одній семій у волинській.

Та по суті ці дані не згоджуються з дійсністю. На протязі 1½ року з українського шкільництва на Волині залишились тільки останки. Холмщина не має ні одної української школи а на Підляші зачинено майже всі ті, що повстали підчас німецької окупації.

Геть польське військо з окупованих земель.

Екстермінаційна політика Польщі, що має на меті знищити непольське населенне, є справжньою утопією. Змагання до свободи та до національної незалежности ніхто не всилі видерти із сердець міліонів гнетеного населення. Хиба разом із життем. Чим сильнійший гнет і більше зростає насильство, тим більше росте опір гнетених і тим лекше ширяться течії бунтарські та терористичні. Ви знаєте се з власної історії. Вже нині вся буржуазна та угодово-соціялістична преса приносить безліч звісток про „бандитизм" на східних окраїнах держави. Але навіть ся преса мусить признати, що сі „бандити" можуть скриватись завдяки тому, що все населенне зустрічає їх з симпатією. Що се значить? Значить, що сі „бандити" не граблять населення; не роблять йому кривди, — але боряться на свій лад, з його гнобителями і катами. Се значить, що ті буцімто „бандити" є або стають партизанами, бойовиками за народню свободу, доведені до розпуки жахливими умовинами життя.

Памятайте, що був час, коли і польських бойовиків-незалежників називано бандитами. Історія дивно поторяється. Правлінне польської „демократії" приготовляє з тих „бандитів" ряди революційно-повстанчої боївки.

Під натиском західно-европейської опінії, польські ліберальні круги кажуть останніми часами про ріжного рода „автономію" для т. зв. „кресів", на те, щоб переліцитовуватись з радянськими републиками. Та сі круги не показали ще своєї щирости і справжньої охоти, щоб дати розвязку національного питання в інтересах сих народів, і український нарід сим автономічним намірам не повірить. **Український нарід прямує до власної незалежности, складаючи на се докази роками у кровавій боротьбі за неї.** І яку вагу мають автономістичні балачки польських лібералів супроти факту реального істнования української та білоруської радянської републики, на бік яких схиляються поневолені Польщею українські та білоруські маси?

Єдина розвязка національного питання се взяти геть військо, адміністрацію та польське судівництво із західної України та західної Білоруси і дати населенню сих країн спроможність приєднатись до їх рідних радянських републик.

ОБОРОНА УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ГАЛИЧИНІ.

Нарушення українських прав на полі шкільництва поружило цілий край. Найважнійші краєві осередки і біля них цілі полоси під враженнем наступу на українську школу і права до неї перейшли покищо до вічевої акції, вислідом якої є розолюції з протестом проти всіх розпорядків, які обмежують набуті права українського народу, з домаганнем скасовання сих розпорядків і візванием цілого народу до доцільної і послідовної оборони своєї школи.

Відпоручники населення, вибрані вічами, особисто вручують ухвалені резолюції дотичній повітовій владі і кураторії; пересилають протести до всіх покликаних чинників аж до міністерства у Варшаві.

У вічевій акції бере теж участь Українська Парляментарна Репрезентація через своїх делегатів-послів. Народ усюди витає із запалом сю участь.

Щодо скількости відбутих віч, то на першому місці стоїть Львів з трома вічами (17. II. і 25. V. два віча) та численними нарадами й депутаціями; далі йдуть місцевости, як Станиславів (23. XII, 1923 і 4. V, 1924), Тернопіль (19. III, і 14. V), Перемишль (13. IV), Коломия (30. V). Від названих огнищ хвиля вічевої акції захопила Бережани (4. V), Золочів (5. V), Камінка Струмилова (18. V), Бібрка (28. V), Ходорів (29. V), Чортків (13. V), Долина (31. V), Комарно (5. VI), Дрогобич (1. VI). Крім сього відбулись десятки довірочних нарад у меньших місцевостях і поодиноких громадах.

Вічева акція іде далі повним ходом. У найблизших днях заповіджено віче у Львові для львівського повіту, в Стрию, Радехові, Копичинцях і Теребовлі. Ідуть приготовання до таких віч в повітах, в яких з ріжних причина вони не могли досі відбутись, а саме в: Бродах, Збаражі, Зборові, Скалаті, Бучачі, Борщеві, Заліщиках, Городенці, Косові, Кутах, Снятині, Богородчанах, Надвірній, Солотвині, Сколі, Турці, Старім Самборі, Самборі, Рудках, Сяноці, у Ліску, Добромилі, Ярославі, Чесанові, Любачеві, Яворові, Городку і Жовкві.

НОВА ЕМІГРАНТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ.

В Празі засновано нове студентське товариство „Обеднання студентських еміґрантських організацій Сходу Европи". Ініціятиву до повстання тої нової організації дали Українці. До товариства ввійшли Українці, Білорусини, Грузини, Вірмени, Монголи, Дагестанці та Литовці. Урядовими мовами товариства є мова чеська і французька. Товариство має свій орган „Le Orient Libre", що появляється у літографованому виді. У першому випуску названого органу поміщена між иншим також стаття С. Шелухина п. з. „В імя волі".

НАШИМ СТУДЕНТАМ В НІМЕЧЧИНІ ГРОЗИТЬ КАТАСТРОФА.

(Спеціяльна допись до Свободи з Берліна.)

Під цю переживає українське студентство, що студіює у високих школах Німеччини, незвичайно важку фінансову крізу, яка грозить масовим залишенням студій в тутешних університетах і стратою тих здобутків, які вдалось нашому студентству осягнути важкою працею та самопосвятою серед боротьби зі злиднями.

Причини цього сумного явища треба шукати у великій дорожні, яка в порівнанню з попередніми роками зросла до величезних розмірів. Коли тому рік виносило життє одного студента біля 5 амер. дол., то тепер заледви можна пережити за 20 амер. дол. Другою важною причиною, яка вплинула некорисно на положенне нашого студенства у Німеччині це неймовірно високі оплати за право навчання в німецьких школах. Ці оплати виносять пересічно 45 — 60 амер. дол. за одного студента, а це для нашого студента так велика сума, про яку він і не сміє думати серед свого злиденного життя. І тому він буде мусіти кидати свої, по більшій части кілька разів перериван студії, коли не одержить відповідної піддержки. А однак більшість студентів стоїть тепер перед закінченнем студій і їм потрібне тільки на короткий час відповідне забезпеченне і вони мали б змогу зложити іспити та вернутись до праці в рідному краю.

Майже всі студенти це колишні борці за кращу долю нашого народ. Це ті, якими обильно були заповнювані ворожі тюрми. Більшість з них, це втікачі з польських таборів, яких доля загнала мимоволі на німецьку землю, де вони відітхнувши свобідніще, стали працювати над здобуттєм знання.

І хоч тяжко їм нераз приходилось провадити сю працю по причині матеріяльної незабезпечености, то всетаки вони провадили її з добрим успіхом, як свідчать про це поступи в науці, бо ціллю їх було скінчивши тут свої студії; вертатись як найскорше до праці для рідного народу; приготовляти нові кадри свідомих синів народу, щоб у слушний момент можна було власними силами увільнитися з пут, які наложив лютий ворог на живий організм нашого народу.

Однак теперішне положенне не дає виглядів, щоб можна було успішно продовжувати студії тут у Німеччині. Лихе відживлювання спричинює це, що наші студенти, яким вдалось тут удержатись аж до цеї пори, западають дуже легко на ріжні грудні недуги і так один за одним відходять до німецьких санаторій на лікування. Богато мусить заробляти на свій прожиток фізичною працею, однак це не дає змоги тим студентам корисно провадити студії. Тепер якраз одержали ми сумну вістку, що один з наших студентів, який виїхав на заробіток, помер на праці.

Велика дорожня спричинила також і це, що на цей рік не приїхав ані один студент на студії до Німеччини і тому ряди наші не доповнюються свіжими силами і проріджуються через примусове залишуванне студій тим, які тут студіюють.

Ці факти вказують на це, що наближається неминуча катастрофа для нашого студентства у Німеччині, якщо не поспішить йому негайно з помочю українське громадянство Америки й Канади, яке вже нераз давало докази, що воно розуміє гаразд справу виховання нашої молоді у високих школах Німеччини та вміє поспішити з помочю там, де вимагає добро нації.

Надіємось, що наш поклик найде прихильний відгомін у нашого громадянства в Америці й Канаді та що при його помочі дасться вратувати ці десятки нашої молоді, які інакше примушені були б кидати свої студії.

За управу Спілки Студентів Українців у Німеччині:

Володимир Завальницький, канд. вет. мед., голова.

Григорій Маланчук, студ. хем., прес. референт.

(Печать).

Адреса для листів і других посилок:

VEREIN UKRAINISCHER STUDENTEN IN DEUTSCHLAND E. V.
Berlin — Charlottenburg 4.
Wielandstrasse 37.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ У ВАРШАВСЬКОМУ СОЙМІ.

Посли Українського Клюбу внесли в останніх днях цілий ряд інтерпеляцій.

Посол **Сергій Козицький** вніс дня 3. червня інтерпеляцію до міністра освіти в справі конечности продовження речинця складання через учителів додаткових іспитів польонознавства як також обниженне програмів тих іспитів.

Польська влада видала розпорядок, що всі учителі, без огляду на число літ своєї праці в учительському званню, мусять зложити приписані іспити в ціли доповнення відомостий з обсягу польонознавства. Цей розпорядок відноситься, розуміється, до учителів-Українців, що не кінчили польських шкіл і особливо проти них звернений. Речинець складання тих іспитів, яких програма дуже широка, упливає дня 31 грудня 1924. Кождого вчителя, що до часу не зложить іспитів, звільнять з посади. Отже звільнення грозить більшій частині українського учительства, яке не має змоги в так короткім часі, без участи в підготовних курсах, зложити згадані іспити. А це знова, в свою чергу грозить позбавленнєм українських сіл своїх вчителів, а тим самим дасть владі причину до замкнення українських шкіл.

Супроти того посли запитують міністра освіти, чи не уважає за відповідне зменчити програми приписаних іспитів та відсунути речинець здавання тих іспитів там щоб всі учителі мали змогу до них підготовитися.

Друга інтерпеляція пос. **Козицького** в справі масового звільнювання з посад українського вчительства в звязку з редукцією.

Заводячи ощадности польська влада примінює ті ощадности в першій мірі до шкільництва. Тому видала розпорядок про редукцію учительських сил. На 50 учащаючих до школи дітий повинна лишитися одна одна учительська сила. Шкільні інспектори тримаючися того, хибно впрочім зрозумілого розпорядку, усувають скрізь де нема сто учащаючих дітий, другу силу, тримаючися того, що щойно на сто дітий має бути дві сили. До того вони беруть під увагу стан учащаючих до школи дітий з дня з дня 1-го квітня, коли то через весняні роботи наших дітий в школі найменче. Редукція, яку наслідком того інспектори переводять, дотикає в першій мірі українське учительство, яке залишається без посад.

Посли домагаються здержання тої зле застосованої редукції, що позбавляє українські школи тих своїх учителів, що ще до тепер в них лишились.

Посол **Підгірський** вніс інтерпеляцію до міністра справедливости в справі політичних вязнів у тюрмі в Бережанах. Посол наводить факти, що зовсім невинних людий на основі підозріння або доносу арештовано, не дається їм акту обвинувачення, а вони тимчасом сидять цілими місяцями. І хоч вязні домагаються покінчення слідства та розправи і навіть голодують — це все нічого не помагає. Посол домагається усунення надужить у тюрмі в Бережанах та потягнення до відвічальности винуватих.

До одного скупаря приїхав сусід і привіз зі собою — слюсаря.

— Аавіщож то ви, пане сусідо возитеся зі слюсарем?! — спитався скупар.

— Бо у вас все заподіваються ключі від пивниці, то я взяв зі собою слюсаря, щоби не було клопоту, як треба буде добути вина — відповів сусід.

—o—

ЖАРТИ

—o—

Новітня послуга.

Гість: Вейтер, подайте мені ґазету.

Вейтер: Зараз пане, я ще не прочитав.

— Олена, мусите добре витріпати і килими і хідники. Так як ви це робите, не придасться нінащо.

— Алеж прошу пані, тоді дуже напорошу.

Вязень, що має відсидіти 10-літню кару: „Сьогодня в ночі приснився гарний сон. Снилося мені, що мій хазяїн виповів мені мешкання.

Один доробкевич хотів портретуватися. Згодився щодо ціни, а тоді маляр питається:

— Чи хочете, щоби я малював вас у фраку і білій краватці?

На це „меценат” ввічливо:

— Не треба. Можете малювати і в цьому білому кабаті, що маєте його тепер на собі.

— Паранько, чи ви не бачили що там із стелі звисає павутиння?

— Воно було вже там, як я вступила на службу. Я думала, що то належить до радіо.

Вуличний продавець ґазет: Таємнича подія! Пятьдесять жертв!

Прохожий: Давайте мені одну!

(Поглянув у ґазету:) Алеж тут неманіщо таємничого!

Продавець: То якраз таємниче. Ви пятьдесятьперша жертва!

Задзвонив дзвінок у молодого лікаря. Сама лікарева жінка відчинила двері й на своє здивування бачить пацієнта.

— Чи не були би ви такі добрі зайти завтра

— Чому? Чи пана доктора нема дома?

— Ні, він дома. Але ви його перший пацієнт. Завтраж його уродини то я хотіла би зробити йому приємну несподіванку.

ЗАЯВА 66.

На осьмій всеукраїнській партійній конференції К. П. (б.) У. („комуністичної партії большевиків України”) відчитано привіт і відозву 66 наукових та радянських робітників в справі участи української інтеліґенції в будівництві та працях радянської України.

Відозва дуже довга. Вона обговорює події почавши від 1914 р. аж по нинішню хвилю, освітлюючи їх з большевицького становища.

Та все таки вищезгадана відозва констатує, що в „першій стадії революції „компартія” не давала належної уваги національному моментови і допускалсь помилок в практичній національній політиці”.

Одначе, оцінивши на прикладах визвольного національного руху кольоніяльних народів Сходу величезне значіння національного питання в міжародній світовій політиці, російська комуністична партія на свому XII. з'їзді „рішучо засудила позицію культурної переваги котроїсь одної нації”. ..

В слід за тим створено на Сході Спілку Радянських Соціялістичних Републик, до якої увійшла й Радянська Україна. Та Спілка „дає цілковиту ґарантію забезпечення національного розвитку трудячих мас України а також забезпечує за ними політечну владу. Ставши значним і впливовим міжнароднім політичнім чиннеком, Спілка Радянських Републик мала змогу взяти під свою оборону українських робітників і селян перед шляхотською Польщею і боярською Румунією”.

Наслідком того „на ріжних ділянках життя народнього господарства, кооперації науки й мистецтва працюють тисячі робітників щиро відданих справі творення нових форм суспільного життя, що повстають на руїнах капіталістичного світу”.

ЗЗ огляду на те закликає 66 ту пасивну інтеліґенцію, що „лишається по ріжних запічках на Україні”, щоби й вона взялась до активної творчої праці Це тим більше, що на піддержку якоїнебудь контрреволюції ніхто не сміє числити. „Зі зброєю в руках, в одних лавах з робітниками й селянами України захищати мемо нашу радянську батьківщину”.

На прикінці харківська 66-стка закликає „українську радянську інтеліґенцію та широкі радянські кола Києва, Одеси, Катеринослава, Полтави й інших міст України приєднати свій голос до її та гуртувати свої сили для участи в радянськім будівництві”.

Чубар відповідаючи на повищу заяву, підніс, що українська інтеліґенція зробила тепер це саме, що в 1918 р. інтеліґенція російська. Та це опізнання оправдане ріжними военними й політичними подіями. Але большевики роблять певне застереження: Они не стерплять будької спроби викривлення радянської лінії у відродженню господарства й культурному будівництві. Свою відповідь Чубар закінчив словами: „Робітники й селяни та їх аванґард (передові борці) — комуністична партія будуть розцінювати вас по вашій роботі. Так розуміє й розцінює й зараз радянська влада деклярацію 66-ти”.

Донечка ввійшла до батькової кімнати, пригортається до батька й каже:

— Таточку, я куплю тобі на свята зеркало до голення.

— Алеж, Марійко, я вже дістав його від мами.

— Я його таточку розбила — призналася батькови донечка.

Раз один польський пяниця каже до земельних власниківшляхтичів:

— Я пан з панів, а ви пани з хлопів!

Пани обурилисяц Тоді картяр:

— А ну так. Я обіграю вас, панів, тому теж я пан з панів. Ви маєте доходи з хлопів, отже ви є панами з хлопів!

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

БРАНКА

(Історичне оповіданне).

(8)

— Ти козаче не забувай, — Кноль промовив, вдаривши Зондича по рамени, — що у мене на продаж коні, не дівчина. Не витріщуй так очий тепер. Шануй їх аж до тої пори, коли приїдеш до Лучиць і я заведу тебе до коний.

— Агій! —козак відповів сміючися. — Через бабині телята не можна в сад подивитися. Мої очи беззубі, не зїдять вам дівчини.

По вечери ротмістр завів Анну до воза, поміг їй вилізти, сів на коня і казав рушити в сторону Прилук. Половина драґунів їхала попереду валки, друга половина позаду. Кноль їхав коло воза, на котрім сиділа Анна. Так, як Павло здогадувався, їхав з правого боку. Зараз за ним ступав Зондич. Павло на приказ самого ротмістра їхав по другім боці. Будьто би поправляючи сидженне на возі, Павло нахилився до Анни і шепнув:

— Рахуйте огні. При третім буде наскок.

Анна не зрозуміла його, бо ніяких огнів не бачила.

— Хиба ще будуть які, — думала.

Тихо, поволи, валка сунулася вперед. По годині їзди пару сот кроків перед валкою замерехтіла світлина.

— Що се може бути? — спитав Кноль. — Не пригадую собі, щоби при сій дорозі була яка хата.

— Може хто ночує в лісі при дорозі і поклав огонь, — замітив Павло.

Поїхали далі. При дорозі справді горів огонь, але коло него не було нікого.

— Якісь мандрівники, що зідпочивали тут і варили кашу, чи що. Пішли далі, не розкинувши огню, — Павло пояснив.

По хвили попали на другий огонь, коло котрого також нікого не було.

— Дивні мандрівники, — замітив ротмістр. — Може почули нас і не знаючи, хто то їде, зі страху втікли в ліс.

При сім другім огни Анна зрозуміла Павла. Значить, як ще раз підїдуть під такий огонь, рішиться її доля. Вона незамітно видобула пістолю і досипала пороху.

Замерехтіла трета світлина. Пістоля в руці Анни задрожала. Зондич поправив ся на сідлі і сягнув по шаблю.

— Що за чорт?! — крикнув Кноль. — Буде третий огонь. Що се значить? Неначеб хто нарошно позапалював, щоби нам ясно було їхати. Може би здержати похід і перетрусити ліс?

— В кождім разі обережність не пошкодить, — замітив Зондич, добуваючи з піхви шаблю.

Віз Анни наближався до третього огню. До него були ще три чотири кроки. Вона раптом схопилася, простягла руку з пістолню до Кноля і випалила. Кноль видів сей рух і відхилився, так що куля лиш шарнула груди по шкірі.

— Суко! — крякнув і сягнув по шаблю.

Над його головою лиснула шабля Зондича і Кноль звалився з коня. Одночасно, з ним зсунувся з коня Зондич і припав до землі. Кінь Павла також ступав без їздця. В тій хвили зпоза дерев посипалися на валку татарські стріли.

Зондич і Павло лежали спокійно на земли аж до хвилі, коли Татари справилися з конвоєм і стали перетрушувати вози. До воза з Анною приступив Сефер. Тоді підвівся Зондич.

— Ти цілий? — Сефер спитав.

— Цілий. З того боку воза лежить мабуть також цілий, драґун, але мій помічник, про котрого я тобі згадував.

— Нехай встане. Вже нікого не мордуємо. Ті драґуни, що лишилися живі, в ликах. Возьму їх з собою.

— Павле! — Зондич крикнув. — Небезпека вже минула.

Павло встав і нахилився над возом. Анна котра як лиш випалила, поклалася, все ще лежала.

—Паннунцю! — Павло промовив, тручаючи її в плечі. — Ви живі?

Анна сіла.

— Вже кінець? Я вільна?

Татарин аж тепер побачив її. Його очи заіскрилися.

— Що се за дівка? — спитав Зондича.

— Бранка Кноля. Він вбив її батька, її саму забрав для себе.

— Вона його жінка?

— Ще ні. Ще не мав її у себе дома.

— Як з нею втікати? Віз їде поволи.

— Не журися.

Анна, котра чула сю розмову, схопилася і просто з воза скочила на коня Кноля, котрий цілком спокійно стояв на місци, де з него впав його пан.

— Коли так, — сказав Татарин, — то справді нічого журитися. Поїде верхом. Тепер до роботи! Іди до возів з мушкетами і перевантаж на коні.

Надїхали козаки Зондича і стали збрую навючувати на коні. Те саме робили Татари з вантажом инших возів.

— Тепер за мною! — Сефер крикнув, коли вже всі були готові.

— Може би вози спалити? — замітив Зондич.

— Шкода часу, — Татарин відповів. — В дорогу!

Вхопив коня Анни за уздечку і почвалав вперед. Татари і козаки Зондича в суміш за ним. За кождим Татарином ішов на аркані один вючак, за кождим козаком ішли два. Оставші при життю драґуни, котрих Татари полонили, сиділи звязані і попривязувані на конях. Зондич і Павло пропустили цілу валку попри себе і провіривши, що ніхто й нічо не хибує, пустилися за валкою.

До хвилі наскоку Зондич не вірив, що поручену йому задачу здужає виконати, бо людий мав небогато і сторона, крізь котру йшов транспорт, була досить густо залюднена. Тепер, коли найтяжша часть програми вже була виконана, коли він з добичию мав ось-ось переступити межі польської держави і щезнути в диких полях, йому стало лекше на души. Перестав думати про се, що його сюди привело і його думки вернули до рідного села. Перед його духові очи вринули батьки, браття, сестри... і ще дехто. Ворожка раз була виворожила йому, що він ожениться з якоюсь чорнобровою Анною. У сусіда була донька Анна, але білявка. Батько богач, вона гарна дівчина. Вона його навиділа, він її. Вона байдужно приймала залицянки всіх хлопців, й не дивилася на них. Винятком був один Зондич. І він радо балакав з нею одною. Коли він виряджався до полку, вона нишком плакала, так щоби він не бачив. Він не плакав, але моторошно йому було і через пару днів відкладав відїзд. Ні батьки не говорили між собою, що їх діти поберуться, ні, самі діти не змовлялися, але ніхто вседі не думав инакше, як що Стефан Зондич і Анна Горошківна ось-ось станут перед попом.

Таксамо думав Стефан, таксамо думала Анна. Що ворожка виворижила Стефанови Анну чорноброву, а Анна Горошківна білявка, се правда, не добрий був знак. Але чи ворожки все кажуть чисту правду? Сам піп гримав на тих, що йшли до ворожбитів, що вірять в ворожки... Впрочім, відки взяти Анну чорноброву? В селі були тільки дві чорноброві Анни, але... такі погані! В одної ще й більмо було на оці! Гарна була тільки Анна Горошківна. Отже, хоч троха так, троха не так, як то сказала ворожка, ворожба таки сповниться.

Від коли Стефан пішов до полку, в ріднім селі ще не був і білявої Анни не бачив. Тепер зійшовся з другою Анною. Гарнійшою і на біду... чорнобровою. З такою, яку йому виворожила ворожка, про котру в селі говорять, що ніколи не помиляєся. Стефанови важко стало на душі. Коби то лиш ворожка давала йому ту другу, чорноброву Анну! А то неначе й Божий палець показує... саме на ту другу Анну, на чорноброву. Бідна сирота, батька її замордували, маєток загарбали. Не годиться лишити її саму, саміську. Ще й він сам спас її від ганьби... Та для кого, як не для себе самого?!

— Ти спиш, козаче? — спитав Павло, штовхнувши його в плечі.

— Або що?

— Між драґунами, яких забрав Татарин, є й Українці. Вони поневолені служили Яремі, або ради хліба. Не годиться, щоби ми дали їм пропасти в татарській неволи. Добре було би забрати їх на Запороже, бо вони добре вишколені вояки. Гадаю, що як Сефер наш союзник, то повинен би пустити їх на волю. Може би ти поговорив з ним?

Зондич потис коня і почвалав вперед. У него не лиш драґуни були на умі. Хотів ще ліпше придивитися чорнобровій Анні і побалакати з нею. Випередив усю валку, бо Сефер з Анною чвалали попереду.

— Ти ще не втомилася? — спитав Анну.

— Я на кони видержу так довго, як кождий з вас, — відповіла. — Я ще не мала нагоди подякувати табі за ратунок, козаче. Тобі завдячую життє... більше ніж життє. Не знаю, чи буду мати силу і нагоду віддячити...

— Се сталося лише принагідно. Я йшов по збрую. Беручи збрую, я відняв очивидно й решту... Всьо, що Кноль тащив з собою. Впрочім, без помочи Сефера я був би ані мушкетів не дістав, ані тебе спас.

— Йому я вже подякувала.

— Тобі не страшно в товаристві Татар?

— По сім, що мене ждало, коли я ще була в руках Кноля, нічо мені не страшне. Раньше, коли я Татарина ще на очи не бачила і знала їх лише з оповідання, я їх страшно боялася. Тепер не лиш бачу, що чорт не такий страшний, як його малюють, але я що неодин Татарин ліпший ніж неодин хрещений. Примiром, як Кноль, або инші люди в службі князя Яреми. Вони звірі, сей Татарин чоловік. Ще й по нашому говорить.

— Чуєш, Сефер, як вона тебе хвалить? — Зондич звернувся до Татарина. — Покажи, що ти заслужив собі на сю похвалу. Пусти на волю Українців між полоненими драґунами. Вони моя віра. Я їх всіх возьму з собою на Запороже.

Татарин так нагло осадив коня, що сей аж дуба станув.

— Пустити? Ти вдурів?! Чи ти знаєш, що я за них возьму? Що я втратив би, як би їх пустив на волю? Вони для мене маєток.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за місяць червень, 1924.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 8. Ващик Михайло.
В. 16. Москаль Стефан.
В. 20. Бойко Яків.
В. 25. о. Лотович Володимир.
В. 26. Борис Петро.
В. 29. Яжвінська Юлія, Каплун Іван.
В. 33. Старух Емілія.
В. 36. Білий Марія.
В. 37. Бушка Марґарета.
В. 42. Леџет Володимир.
В. 45. Оприско Василь, Оприско Розалія, Дубас Пилип.
В. 53. Малевич Володимир, Малевич Марія.
В. 63. Гуня Микита, Гуня Зофія.
В. 65. Судія Василь.
В. 70. Федьо Зофія.
В. 73. Свідер Франко.
В. 76. Ониськів Семен.
В. 82. Балик Данько, Фільовяк Анна.
В. 99. Надільний Стефан.
В. 102. Країло Дмитро.
В. 114. Кньолек Антін.
В. 116. Паславська Марія.
В. 119. Мойсов Анна.
В. 120. Черхавський Іван.
В. 122. Заверуха Макар, о. Галущинський Олександер, Гнатуш Теодор, Сусол Михайло.
В. 123. Задолиний Петро.
В. 126. Ірисяк Теодор, Павлечко Кирило, Пандлишак Іван.
В. 147. Кочірка Ксеня, Кочірка Григорій, Кунцьо Михайло.
В. 155. Куца Марія.
В. 161. Дністрян Семен.
В. 163. Гарпуль Анастазія.
В. 183. Старух Станислав, Фурчак Григорій.
В. 201. Шімко Андрій.
В. 212. Проць Марія.
В. 218. Амброзій Рудольф, Таньчин Стефан.
В. 221. Попович Марія.
В. 226. Мигалик Магда, Мигалик Йосиф.
В. 230. Пучила Андрій, Павловська Павлина, Смаль Ілія.
В. 262. Грибінник Стефанія.
В. 266. Макаровський Стефан.
В. 288. Мальговський Юрій.
В. 292. Мариняк Катерина, Павлух Михайло.
В. 295. Українець Микола.
В. 301. Петрина Анна, Николишин Анна.
В. 302. Бучак Данило.
В. 303. Куземчак Пелягія.
В. 306. Федуняк Марія.
В. 309. Кінаш Ева.
В. 318. Дворник Валентин, Когут Анна.
В. 364. Тимчишин Михайло, Тимчишин Катерина.
В. 369. Сичак Василь, Сичак Анна, Гуцалюк Анна, Френк Текля.
В. 385. Ясенюк Анна, Ясенюк Рудольф, Голіят Бартош, Клим Марія, Бородай Йосиф, Бородай Анастазія, Левко Анастазія, Скобар Іван.
В. 396. Куруна Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 18. Чупор Олена, Ващяк Матрона.
В. 27. Дутка Стефан, Буська Василь.
В. 45. Вульчин Василь.
В. 85. Понько Іван, Дріль Іван.
В. 101. Рицман Анастазія, Рицман Іван.
В. 109. Ґалайда Петро.
В. 112. Ананевич Анастазія.
В. 122. Гуряк Іван.
В. 217. Ковтун Яцко.
В. 221. Хоптяк Теодор, Пилипів Микола.
В. 226. Шутяк Василь.
В. 248. Юзьвяк Йосиф.
В. 260. Буйний Сергій.
В. 268. Омелян Ів., Шанайда Антін.
В. 289. Залецька Матрона, Залецький Юрко.
В. 339. Палко Теодор.
В. 385. Лозовський Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Легкун Анна.
В. 20. Мудрик Дм., Мудрик Анна.
В. 34. Кузан Франко.
В. 44. Шевчук Ілько, Шевчук Василина.
В. 66. Мізерак Асафат.
В. 76. Юревич Юлія.
В. 80. Ґадз Олекса.
В. 86. Кондрацький Павло, Кондрацька Марія.
В. 90. Пухір Іван.
В. 116. Савран Василь.
В. 147. Чорний Теодор, Білецький Михайло.
В. 170. Дзюма Петро.
В. 172. Білик Василь.
В. 175. Пастернак Теодор.
В. 193. Батюк Антін.
В. 203. Кирильчук Теодор.
В. 206. Рикович Йосиф, Рейкович Матрона.
В. 217. Олійник Ілія.
В. 294. Салій Анна, Салій Яків.
В. 300. Борсук Йосиф.
В. 303. Підкалицька Катерина, Ващур Анна, Янчишин Марія, Пішок Катерина.
В. 304. Ковальчук Олександер.
В. 305. Билинь Олекса.
В. 306. Мосора Василь, Ковальчик Петро.
В. 330. Куліковський Олександер, Куліковська Емілія.
В. 364. Славута Григорій, Гаврилюк Олекса.
В. 384. Кілек Федьо.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 5. Козак Михайло, Козак Марія.
В. 7. Чабан Андрій.
В. 14. Марціновський Станислав, Вінтоняк Василь, Лантвіт Іван, Ґонтарюк Іван.
В. 16. Чаус Юстина, Чаус Стемен.
В. 20. Білоус Атаназій.
В. 31. Скертон Казимир.
В. 40. Галелюк Олекса.
В. 42. Корбак Михайло.
В. 44. Олекса Ілько.
В. 45. Зінкер Антін.
В. 54. Мандат Петро.
В. 58. Дяк Микола.
В. 59. Домітращук Юрій.
В. 61. Зелінський Іван. Ярчак Михайло, Спрох Андрій, Уріщак Анна, Уріщак Михайло.
В. 64. Ющишин Михайло.
В. 69. Любянецька Антонина.
В. 76. Ковальчук Семко, Дідур Денис.
В. 83. Куспіс Михайло.
В. 91. Гасічак Іван.
В. 92. Ферлей Семен.
В. 94. Колодніцький Йосиф.
В. 95. Парубочин Іван, Морикан Юлія, Морикан Михайло.
В. 101. Різнів Анна, Різнів Іван.
В. 103. Оришин Іван.
В. 109. Гриник Андрій, Гриник Теодор, Кізлик Гілько.
В. 128. Чернецький Йосиф.
В. 137. Гураль Анна, Гураль Мих.
В. 142. Наливайський Станислав, Габер Володислав.
В. 147 Турчин Павло.
В. 149. Ґавдун Іван, Ґавдун Анастазія.
В. 154. Фрицько Олександра.
В. 155. Томаш Марія, Новак Юлія, Новак Семен.
В. 157. Казута Теодор.
В. 163. Воробель Марія.
В. 170. Кулинич Яків, Меленьчук Андрій, Пачук Пантелей.
В. 206. Василюк Михайло, Веселюк Анна.
В. 218. Сиротяк Ігнатій.
В. 219. Заморський Роман.
В. 221. Дубась Василь.
В. 233. Сеник Іван.
В. 235. Андрищь Юрій.
В. 253. Наливайко Стефан.
В. 255. Старобранський Семен.
В. 257. Васечко Григорій.
В. 268. Громяк Михайло, Грицишин Микола.
В. 270. Салюк Юрій.
В. 274. Скрипка Михайло.
В. 276. Чайковський Яків.
В. 293. Рибка Іван. Білий Федько.
В. 301. Новосад Григорій, Баранок Дмитро, Ростовський Іван, Попівна Ева, Новосад Юлія.
В. 303. Козамчак Марія.
В. 308. Іванюк Михайло.
В. 316. Сандалович Василь.
В. 330. Ястшембська Юлія.
В. 332. Обжанська Павлина.
В. 339. Шостак Андрій.
В. 351. Ґальковичі Іван.
В. 355. Цікалишин Микола.
В. 363. Луцишин Іван, Патрик Б. Іван.
В. 384. Дячун Карпо, Болтач Теодор.
В. 385. Лужецький Микола, Лужецька Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Пащак Теодор.
В. 8. Салій Яків, Салій Анна.
В. 17. Стех Анна.
В. 34. Паламар Марія, Паламар Михайло.
В. 48. Кондрацький Павло, Кондрацька Марія.
В. 52. Чорний Ілько.
В. 53. Шабатура Григорій, Шабатура Анна.
В. 58. Куліковський Олександер, Куліковська Емілія.
В. 62. Пухір Іван.
В. 90. Билень Олекса.
В. 99. Петрик Стефан, Федоришин Анастазія, Федоришин Матвій.
В. 102. Стеців Григорій.
В. 112. Стеців Олена.
В. 113. Пішок К. Катерина, Янчишин Марія, Ващур Анна, Підкалицька Катерина.
В. 127. Ваврів Сенько.
В. 157. Кузан Франко.
В. 167. Лоняк Василь.
В. 212. Кузан Анна.
В. 213. Савран Василь, Когут Антін.
В. 222. Кобилінський Олекса.
В. 223. Полко Яків.
В. 237. Костира Іван, Костира Розалія.
В. 288. Білецький Михайло.
В. 324. Чорний Теодор.
В. 363. Ґадз Олекса.
В. 367. Олійник Ілія.
В. 369. Щевчук Василина, Шевчук Ілько.
В. 385. о. Титар Й. Володимир.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. Поплавський Йосиф.
В. 18. Зопко Антонина.
В. 65. Капусцінський Гриць.
В. 96. Червінський Василь.
В. 102. Дорош Михайло.
В. 162. Медвідь Анастазія.
В. 183. Чушилівський Франко.
В. 276. Гутник Василь.
В. 295. Дорош Іван.
В. 338. Лабайко Теодозій, Марич Іван.
В. 379. Воробец Пелягиа.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця мая 1924 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	15.698
В місяцю червни 1924 р. принято нових	85
В місяцю червни 1924 р. принято наново	24
В місяцю червни 1924 р. принято з переступними листами	39
В місяцю червни 1924 р. принято з інших кляс обезпечення	7
Разом	15.853
В місяцю червни 1924 р. суспендовано	93
В місяцю червни 1924 р. відійшли з переступними листами	41
В місяцю червни 1924 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяцю червни 1924 померли	12
Разом	153
З кінцем місяця червня 1924 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	15.700

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ І КЛЯС СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі Д.	на $ 100	17
В клясі А.	на $ 250	346
В клясі А.А.	на $ 500	4.824
В клясі В.	на $ 750	679
В клясі С.	на $1000	9.662
В клясі В.В.	на $1500	155
В клясі С.С.	на $2000	17
	Разом	15.700

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТМЕНТ:

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 31. Деленько Ярослав.
В. 45. Шопа Михайло, Шмонда Василь.
В. 63. Ґоцуляк Іван.
В. 64. Олійник Настя, Олійник Ґеня, Олійник Микола.
В. 65. Пошивак Михайло, Пошивак Анна, Пошивак Олена, Пошивак Стефан, Пошивак Катерина.
В. 76. Пристаюк Антін.
В. 93. Баворовський Александер.
В. 94. Заверуха Стефан.
В. 99. Федаш Йосиф.
В. 100. Манзяк Михайло, Манзяк Василь.
В. 110. Чайковська Ванда, Чайковська Франя.
В. 112. Сич Йосиф, Винаровська Марія.
В. 116. Максимів Йосиф.
В. 128. Савчин Зофія.
В. 147. Король Анна, Король Марія, Король Параскевія, Король Іван, Кунцьо Іван, Лось Зофія, Максимяк Йосиф, Саврук Іван, Саврук Володимир, Сивий Іван, Сивий Максим, Сива Марія, Сивий Михайло.
В. 172. Божигора Михайло.
В. 182. Барна Микола.
В. 197. Кокоруз Катерина.
В. 203. Приступа Емілія, Приступа Олена.
В. 211. Ятва Зофія, Ятва Катерина, Ятва Стефан, Ятва Павло.
В. 213. Гамкало Олена.
В. 217. Максимів Параня.
В. 218. Амрози Станіслава, Амрози Іван, Амрози Зофія, Бундза Ксеня, Бундза Григорій, Сліпенчук Йосиф.
В. 226. Мигалик Магдалена, Стах Юрій.
В. 229. Гоменяук Марія.
В. 293. Корейба Анна, Корейба Микола.
В. 296. Дублянниця Зофія.
В. 316. Хованець Михайло, Хованець Марія, Майка Стефан, Майка Олена.
В. 363. Кружинська Анна, Непорадна Параскевія.
В. 369. Фриик Михайло, Січак Марія.
В. 385. Федюк Анна, Федюк Олена, Федюк Стефан, Ґрубрин Богдан, Горощук Григорій, Кошляк Теодор, Кошляк Катерина, Кошляк Петро, Коваль Антін, Коваль Анна, Коваль Олена, Крайдуба Михайло, Крайдуба Теодор, Крайдуба Анна, Менюк Катерина, Менюк Олена, Садовська Стефанія, Садовський Йосиф, Садовський Станислав.
В. 396. Катириняк Зофія, Кримський Іван.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 18. Ванцяк Анна, Ванцяк Лукаш, Ванцяк Михнайло, Ванцяк Василь, Ванцяк Ева.
В. 96. Лесик Олена.
В. 145. Бабяк Іван, Бабяк Леон.
В. 289. Заліцька Анастазія, Заліцький Микола.
В. 385. Лозовська Анна, Лозовський Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ (КАРТАМИ):

В. 44. Шевчук Петоо, Шевчук Стефан, Шевчук Анна, Шевчук Йосиф.
В. 80. Ґадз Михайло, Ґадз Володимир.
В. 206. Рецович Марія, Рецович Микола, Рецович Андрій, Рецович Параска.
В. 294. Салій Михайло, Салій Марія, Салій Василь, Салій Тимко.
В. 364. Гаврилюк Іван, Гаврилюк Катерина.
В. 384. Кілик Марія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК:

В. 5. Козак Агафія, Козак Анна, Козак Пелягія.
В. 7. Чабан Іван, Чабан Василь, Чабан Юрій.
В. 14. Гонтарюк Анна.
В. 24. Кушнір Микола, Кушнір Григорій.
В. 29. Ґрозьо Тереса.
В. 61. Уріщак Катерина, Уріщак Йосиф, Уріщак Іван, Уріщак Марія, Уріщак Людвика, Шафран Анна, Шафран Стефан.
В. 76. Яцейко Микола.
В. 81. Колодницький Іван, Колодницька Кроліна.
В. 85. Калин Марія, Калин Василь, Калин Іван, Лотоцький Андрій, Лотоцька Анна, Лотоцька Марія, Лотоцький Стефан.
В. 95. Морикін Анна, Морикін Іван, Морикін Ольга, Морикін Михайло.
В. 96. Коростинський Іван, Коростинська Анна, Коростинська Марія.
В. 112. Секерак Олена.
В. 136. Тимчук Едвард, Тимчук Михайло.
В. 137. Ґураль Петро.
В. 142. Наливайський Йосиф, Наливайська Вероніка, Наливайський Теодор.
В. 149. Ґавдун Михайло, Ґавдун Марія. Ґавдун Іван, Ґавдун Григорей.
В. 170. Наумик Ева, Наумик Катерина, Наумик Іван.
В. 206. Василюк Олекса, Василюк Володимир, Василюк Евген, Василюк Лев.
В. 293. Квасниця Михайло, Квасниця Микола, Квасниця Текля.
В. 301. Новосад Роман.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 73. Сьвтдер Франко.
В. 82. Балик Даниїл, Філовят Анна.
В. 116. Паславська Марія.
В. 262. Грибиник Стефанія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Салій Марія, Салій Василь, Салій Михайло, Салій Тимко.
В. 53. Шабатура Ілько, Шабатура Марія.
В. 99. Федоришин Ева, Федоришин Стефан, Федоришин Анна, Федоришин Марія.
В. 237. Костира Йосиф, Костира Марія, Костира Юлія.
В. 308. Шалапій Петро.
В. 363. Ґадз Михайло, Ґадз Володимир.
В. 369. Шевчук Йосиф, Шевчук Анна, Шевчук Стефан, Шевчук Петро.

ПОМЕРШІ ДІТИ:

В. 218. Мушинський Іван.
В. 278. Шваничак Теодор.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця мая 1924 р. в У. Н. Союзі було дітий членів	8.545
В місяцю червни 1924 р. принято нових	89
В місяцю червни 1924 р. принято наново	12
В місяцю червни 1924 р. принято з пер. листами	17
Разом	8.663
В місяцю червню 1924 р. суспендовано	56
В місяцю червню 1924 р. відійшли з молодечого департаменту до старших членів	5
В місяцю червню 1924 р. відійшли з пер. листами	20
В місяцю червню 1924 померли	2
Разом	83
З кінцем місяця червня 1924 р. в У. Н. С. було дітий членів	8.580

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця червня 1924 р. повнолітних членів є	15.700
дітий членів	8.580
Разом	24.280

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1924 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (липня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Єсли цего не зроблять до кінця місяця липня, 1924, то в серпни 1924 року мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте) наколи ехотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і молодечі, котрі в місяци червни 1924 р. взяли переступні листи а еще доси не зголосились до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци липни 1924 р., бо на другий місяць, то є в серпни 1924 р. стратилиб всі членові права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

Мати прийшла з малою, пятилітньою донечкою до фотоґрафа. Нещасливий фотоґраф надармо пробує всяких способів, щоби неспокійну Марійку привести до спокою. Оповідає її чудові казки, показує образкові книжки. Ніщо не помагає. Марійка ні на хвильку не вспокоїться, як не вговорює її й ненька. Вкінці нещасливий фотоґраф думає що може найкраще буде, коли мати оставить його самого на пять хвиль із донечкою. І дійсно після пяти хвиль знимка знаменито вдалася.

Мати врадувана питається:

— Ну, Марійко, що такого гарного оповідав тобі вуйко, що ти була така спокійненька?

— Вуйко казав: Ти дурна гуско! Коли мені заразже не будеш сидіти тихо, як дам тобі двічі поза вуха, то аж зі стільця перевернешся!

—o—

99-ТИЙ НАСЛІДНИК БУДДИ.

Недавно помер у Пекіні голова будійської церкви Гу-Тук-Ту, 99-те „живе втілення Буди". Був він більше як 20 літ головою церкви Лямаістів. Як 99-тий наслідник будійської церкви у Монґолії мав він великий вплив на китайську політику. Перед війною вважали Гу-Тук-Ту некоронованим цісарем Монґолії. Лямаісти (будійська секта, яка лучить почитання фільозофа Конфуція з Буддою), вважали Гу-Тук-Ту пророком, у якого особу втілилась мудрість Будди по 99-ий раз. Рішення його вважали непомильними. Для 80 міліонів людей слова його були пророцтвом.

В 1912. році царська Росія старалася всіми способами заняти Монґолію. Для цієї цілі старалася позискати Ґу-Тук-Ту. Одначе він не дався перехитрити, передбачив царські пляни і відкинув ці предложення для загарбання Далекого Сходу Росією.

Після війни завзялись вороги на впливового монґольського провідника. Ґенерал Штернберґ старався використати його великий вплив проти большевиків. Штернберґ був командантом Семенівських козаків. Большевики побили козаків, Штернберґа полонили і повісили. Одначе не важилися наложити руку на впливового голову будійської церкви. Ба, старалися позискати його вплив для своїх плянів. Їх старання розбились об спротив духовника.

9-тий наслідник Будди був великим ученим, що жив виключно для релігії й ідеалу. Жив як аскет. Був незвичайно доброго серця, розумний дорадник монґольського народу.

(За „Дейлі Нюз").

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ